

ÅRSRAPPORT

KØBENHAVNS UNIVERSITET

CENTER FOR KØN,
SEKSUALITET OG
FORSKELLIGHED

2023

CENTER FOR KØN, SEKSUALITET OG FORSKELLIGHED HAR DE SENESTE PAR ÅR HAFT VOKSEVÆRK. CENTRET HAVDE I 2023 SEKS VIDENSKABELIGT ANSATTE, SAMT FLERE PRAKTIKANTER OG STUDENTERMEDHJÆLPERE.

Center for køn, seksualitet og forskellighed er hjemsted for en række aktiviteter: en BA- og KA-tillvalgsuddannelse i køn, seksualitet og forskellighed, det humanistiske KU-forskernetværk *InterGen*, forskningstidsskriftet *Kvinder, Køn & Forskning* og *Koordinationen for kønsforskning*, som kordinerer kønsforskning på KU og i nationalt regi.

Vi er et tværdisciplinært forsknings- og undervisningscenter, som arbejder med køn, seksualitet og forskellighed på tværs af en række humanistiske empirier, der direkte eller indirekte berører kønsforskningens genstandsfelter, metoder og/eller teorier. Forskningen og undervisningen tager blandt andet udgangspunkt i samtidsdebatter, historiske kilder, kvalitative interviews, nye medier, populærkultur, skønlitteratur og andre typer af kunst. Centret huser forskellige forskningsprojekter og -initiativer, som du kan læse mere om på de følgende sider.

Vi har i løbet af 2023 kunne byde velkommen til Camilla Bruun Eriksen, som centrets nye lektor. I 2024 planlægger vi bl.a. at afholde en række arrangementer i regi af forskningsprojektet *Aids-krisens danske kulturhistorie*, ligesom vi skal arbejde videre med de mange netværk og foreninger, som centret er repræsenteret i internt på KU og eksternt i Danmark og resten af verden.

UNDERVISNING OG KURSER PÅ CENTRET

Centret har som sædvanligt udbudt fire forskellige kurser og har i år 2023 kunnet oprette flere dobbelthold på grund af den store interesse for kurserne. I 2023 blev følgende kurser udbudt:

KØNSFORSKNINGENS TEORI OG PRAKSIS (15 ECTS) ved Mons Bissenbakker
FØLELSERNES POLITIK (15 ECTS) ved Camilla Bruun Eriksen
KØN, SEKSUALITET OG RACIALISERING (15 ECTS) ved Michael Nebeling
OFFENTLIG SEX: INTIMITET OG KULTURANALYSE (15 ECTS) ved Anton Juul

I efteråret udbød Camilla Bruun Eriksen, Michael Nebeling Petersen og Mons Bissenbakker Phd.-kurset FEMINIST THEORIES IN ACTION, hvor 15 ph.d.-studerende fik mulighed for at udforske analytiske og metodiske indgange til køn, race og krop gennem nye affekt-, racialiserings-, queer- og disabilityteorier. Kursets gæsteundervisere var professor Heather Love (University of Pennsylvania), professor Lene Myong (Universitetet i Stavanger), post.doc. Tobias de Fønss Wung-Sung (Engerom) og adjunkt Maria Bee Christensen-Strynø (IKK).

Herudover gæsteunderviser Mons Bissenbakker på faget Moderne Litteratur på danskuddannelsen, mens Michael Nebeling Petersen sammen med studievejleder Maria Ansager Jensen og professor Tanya Karoli Christensen står for undervisningen i Specialepakken, som er et forløb for specialeskrivere på NorS.

GENDER BRIGADE

Flere af vores tidligere studerende er gået sammen med kønsforskningsstuderende på RUC om en studenterforening, Gender Brigade. De har udgivet et eget tidsskrift med formålet, at studerende kan lære af hinandens eksamensopgaver, dertilhørende feedback samt refleksioner om processen.

I efteråret 2023 afholdt Gender Brigade et arrangement om retten til abort med oplæg af Dorthe Chakravati og Sarah Von Essen. Man kan finde Gender Brigade på facebook.

CENTRETS 40 ÅRS JUBILÆUM

I efteråret 2022 fyldte Center for køn, seksualitet og forskellighed 40 år. Det fejrede vi i foråret 2023 med et jubilæumsseminar, et symposium og efterfølgende reception.

Det var en fantastisk dag med spændende oplæg fra professor Ann Cvetkovich (Carleton University), Dr Monica Pearl (University of Manchester), professor Karen Vallgård (Saxo-instituttet KU), professor Dorthe Staunæs (Aarhus Universitet) og centrets Michael Nebeling Petersen.

Oplæggene spændte vidt fra "Vibrant Cartographies: re-animating the archive of diversity (work) at the university" til "Ongoing Pandemics/ Ongoing Conversations: Covid-19 Oral Histories with HIV/AIDS Activists".

KKF 30 ÅRS JUBILÆUM

2023 var også året, hvor vi fejrede *Kvinder, Køn & Forsknings* 30-års jubilæum til seminaret "Feminisme i 30 år" med en række spændende oplæg fra og om den danske kønsforskning fra 1993-2023 og med en efterfølgende vinreception.

Dagen bød på oplæg fra blandt andre professor emerita Birte Siim, professor emerita Nina Lykke, ph.d.-stipendiat Bontu Lucie Guschke, lektor Iram Khawaja, professor Lene Myong, post-doc Martin Hultman og lektor Tara Mehrabi. Dagens program kiggede både bagud til kønsforskningens og feminismens udvikling gennem 90'erne og 00'erne, og pegede fremad mod ny forskning til *Kvinder, Køn & Forsknings* kommende udgivelser.

LOVING ATTACHMENT: REGULATING DANISH LOVE MIGRATION 2000-2020 (LOVA)

I 2023 sluttede forskningsprojektet *Loving attachment: Regulating Danish love migration 2000-2020* (LOVA), som Mons Bissebakker har stået i spidsen for, med en spændende dag og et flot fremmøde til seminaret "Efter tilknytningskravet". I januar 2024 udkom bogen *Tilknytningens grænser*.

Tilknytningens grænser ser på tilknytningsbegrebets betydning for de seneste års diskussion om, hvordan familiemigration og integration skal håndteres. Gennem begrebet affektiv biopolitik tilbyder bogens forfattere et nyt blik på tilknytningens følelsesmæssige aspekter.

Bogens bidrag undersøger tilknytningsbegrebet i dansk migrationslovgivning og i de senere ghettopakker, i den administrative vurdering af familiesammenførtes tilknytning og i mediernes fremstilling af familier klemte af tilknytningsreglerne, i psykologiske diskurser om transnationalt adopteredes mulige tilknytningsvanskeligheder og i den politiske håndtering af danske statsborgere i syriske interneringslejre.

Bogen henvender sig såvel til fagfolk inden for kultur- og migrationsområdet, som til den del af offentligheden, som ønsker at forstå, hvordan diskussionen om danskhed og indvandring har udviklet sig som et centralt politisk område i Danmark siden år 2000.

EFTER TILKNYTNINGSKRAVET

Til seminaret i februar 2023 blev det på forskellig vis belyst, hvordan styringen af befolkningsgrupper og grænser finder sted i Danmark i dag med inspirerende oplæg fra lektorer og professorer Marta Padovan-Özedemir, Trine Øland, Iman Hassani, Helle Stenum, Marlene Spanger, Asta Smedegaard Nielsen, Lene Myong og Mons Bissenbakker.

Selv om det juridiske tilknytningskrav blev afskaffet i 2018, bliver mange af dens logikker videreført og skærpet gennem andre racialiserende politikker og diskurser, hvilket oplæggene præsenterede fra forskellige vinkler.

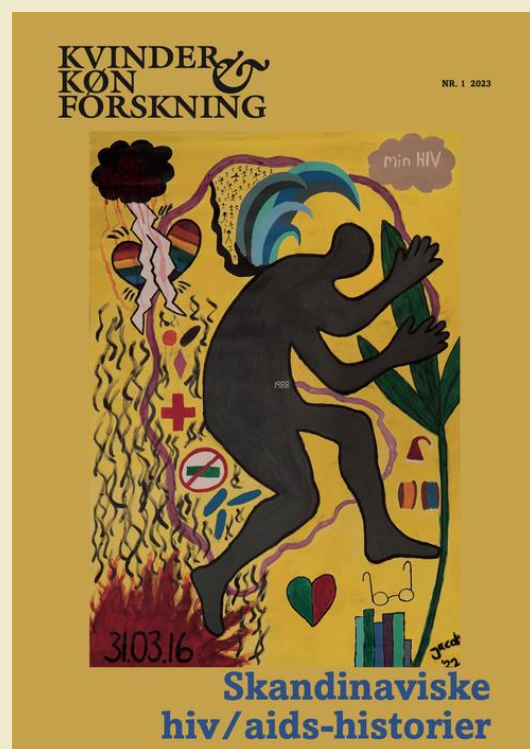
SKANDINAVISKE HIV/AIDS HISTORIER

I august 2023 udkom særnummeret "Skandinaviske hiv/aids-historier" af *Kvinder, Køn & Forskning*, motiveret af CHAD-projektet. Nummeret sætter først og fremmest fokus på Danmarks håndtering af krisen i efterfølgende sammenligning med nabolandene Norge og Sverige.

Særnummeret bidrager med en dybere forståelse af, hvordan virale epidemier bliver forstået, tillagt kulturel betydning og forandrer vores sociale verdener. Nummeret retter fokus mod en skandinavisk historie og teoridannelse om hiv/aids for at skærpe blikket for de regionale særheder, som har medvirket til at forme en specifik skandinavisk aids-historie. En historie som gør os klogere på specifikke forhold for marginaliserede grupper før og nu, men også på seksualmoral, sundhedspolitik, aktivismeformer og kollektive responser på pandemier.

Særnummeret rummer også en billedserie bestående af 10 'bodymaps', der er en samling malede selvportrætter fra ungegrupperne i AIDS-Fondet. Jens Peder Høeberg har stået for forskellige bodymap-workshops siden 2008, og har givet centret adgang til at udstille forskellige bodymaps ved flere lejligheder.

De skandinaviske hiv/aids-historier belyses igennem hele nummeret fra forskellige vinkler som aktivisme, medicinsk behandling, kampagner, historie og arkiver, litteratur og samfundsdebatter i både artikler, essays og boganmeldelser.

Lanceringen af nummeret blev afholdt som en del af Copenhagen Pride Week 2023 på Københavns Rådhus med oplæg fra Tobias de Fønss Wung-Sung, Bolette Frydendahl Larsen, Michael Nebeling Petersen og professor Morten Skovdal.

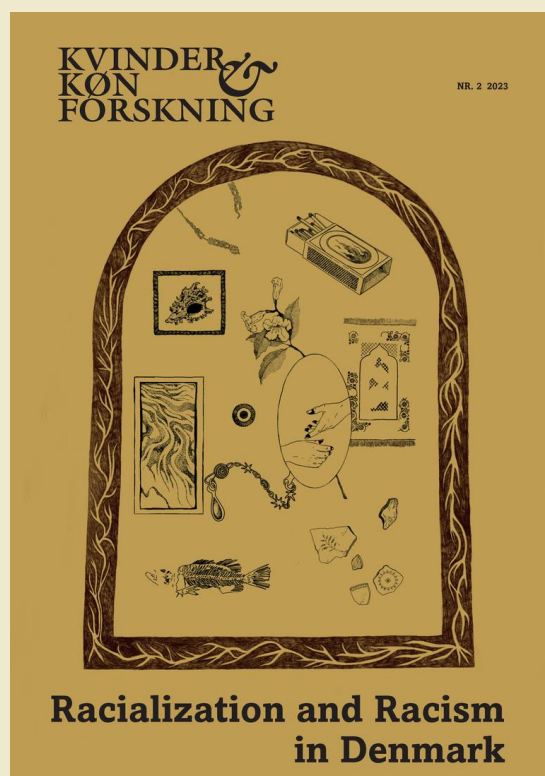
KVINDER, KØN & FORSKNING

I 2023 udgav *Kvinder, Køn & Forskning* i alt to numre; ovennævnte særnummer Skandinaviske hiv/aids-historier og Racialization and Racism in Denmark.

Tidsskriftet, Kvinder, Køn & Forskning, publicerer tværvideenskabelig forskning. Det redaktionelle ansvar er forankret på centret. KKF udgives med støtte fra Danmarks Frie Forskningsfond og Hulda Pedersens Legat.

Derudover overdrog ph.d.-stipendiat Bontu Lucie Guscke i 2023 rollen som administrerende redaktør til centrets lektor Camilla Bruun Eriksen.

KKF's udgivelser kan læses via tidsskriftets hjemmeside.

INTERGEN

Centret leder InterGen, som er et HUM-fakultært netværk for forskere på tværs af humanistiske institutter og fagområder, som arbejder med kønsforskningsselter, metoder og/eller teorier. Der er omkring 50 forskere tilknyttet netværket, som mødes en gang om måneden.

Netværket har i 2023 afholdt frokostmøder, hvor medlemmerne præsenterer deres forskning. Blandt andet havde vi besøg af professor Heather Love (University of Pennsylvania), som talte om *Performativity and Authenticity in Queer Writing*.

Desuden har InterGen afholdt forskellige juniorforsknings-arrangementer om artikelskrivning til internationale tidsskrifter.

Læs mere om InterGen på centrets hjemmeside.

AIDS KRISENS DANSKE KULTURHISTORIE 1981 2021 (CHAD)

Aids-krisens danske kulturhistorie har i 2023 fortsat arbejdet med forskning i, hvordan hiv og aids i Danmark sætter spor i vores kultur og forandrer vores sociale verdner.

I forbindelse med CHAD har centret i 2023 deltaget på konferencer, været på skriveophold, arrangeret seminarer og besøgt personer og grupper, som har delt deres erfaringer fra den danske aids-krise.

Blandt andet var projektets fem forskere på et skriveophold i Hornbæk, hvor de præsenterede og diskuterede CHAD's forskning. Med på skriveopholdet var professor Ann Cvetkovich, Dr Monica Pearl og professor Karen Vallgård, der generøst gav kritik, feedback og nye vinkler på projektets kilder, tekster og analyser.

WORLD AIDS DAY SEMINAR

Igen i 2023 markerede vi World Aids Day den 1. december – denne gang med seminaret "Det vi husker, lever videre".

Dagen bød på et spændende oplæg af Heather Love, efterfulgt af en paneldebat, hvor læge og aktivist Jan Fouchard, tidligere forperson for HIV-Danmark Helle Elena Andersen, historiker Tobias De Fønss Wung-Sung og historiker Bolette Frydendahl Larsen reflekterede over det at huske aids.

I forbindelse med seminaret udstillede vi seks af de store navnetæpper fra Navneprojektet og seks bodymaps i samarbejde med Jens Peder Høeberg.

UDPLUK AF CHADS DELTAGELSE I KONFERENCER, SYMPOSIER OG SEMINARER

I løbet af 2023 har projektets forskere delt deres viden fra *Aids-krisens danske kulturhistorie* ved deltagelse i forskellige konferencer og seminarer i og uden for Danmark.

Infektionsmedicinsk Afdeling på Hvidovre Hospital

25/1-2023

Tobias de Fønss Wung-Sung og Anton Juul fra CHAD-projektet præsenterede forskningsprojektet på en temaeftersmiddag for personalet på Infektionsmedicinsk afdeling på Hvidovre Hospital.

4S 2023: Sea, Sky, and Land: Engaging in Solidarity in Endangered Ecologies

8-11/11-2023

Michael Nebeling Petersen var inviteret som taler på konferencen ved University of Hawai'i Mānoa, Honolulu. Han bidrog med et paper om aids-aktivisme i Danmark, og hvordan race og seksualitet har medieret forholdet mellem stat, civilsamfund og syge. Det var en del af et større undertema om "Knowledges of HIV/AIDS in STS", som var arrangeret af kollegaer fra USA.

Queer\ing Scandinavia: Traditional Topics, Recent Research and Current

27-28/11-2023

Michael Nebeling Petersen var keynote på denne konference ved Greifswald Universitet med oplægget "The AIDS crisis, registered partnership, and historical foundations of contemporary Scandinavian homonationalism".

NETWORK FOR NORDIC QUEER HISTORY

Gennem de seneste år har der været en fornyet interesse og forskningsmæssige opmærksomhed på queer historie. En række forskningsprojekter er igangsat med det fokus at undersøge, analysere og forstå den nordiske queer historie. Ligesom der gennem de sidste ti år er etableret queer arkiver i flere nordeuropæiske lande, der har til formål at indsamle og bevare kilder og narrativer fra den ofte glemte, skjulte og forgængelige historie af queer liv, kultur og politik i Norden.

Med henblik på at styrke disse forskningsmæssige ambitioner og sikre en tvær-nordisk samtale tog Michael Nebeling Petersen og Þorsteinn Vilhjálmsson (Islands Universitet) initiativ til det nye nordisk netværk Network for Nordic Queer History

Netværket blev lanceret ved et todagesseminar på centret i februar, hvor forskere fra forskningsgrupper fra bl.a. Bergens Universitet, Oslo Universitet, Tampere Universitet, Islands universitet, Roskilde Universitet, Helsinki Universitet og Lunds Universitet præsenterede nye forskningsprojekter, diskuterede metodiske udfordringer og nye projektmuligheder.

I dag har netværket ca. 50 medlemmer fra hele norden, som fortsat samtaler på email, konferencer og seminarer. Læs mere om netværket, og bliv en del af det [her](#).

NORDIC QUEER HISTORY WORKSHOP

2-3/2-2023

Hvad er de særlige metodiske, empiriske og etiske udfordringer, når man undersøger queer bevægelser og personer i historien? Hvordan udvikler vi en dybere forståelse for det særligt nordiske? Disse spørgsmål guidede CHADs internationale Nordic Queer History Workshop på Københavns Universitet, hvor over 25 forskere fra Island, Finland, Norge, Sverige, Danmark og Tyskland deltog.

Det er første gang, at en sådan workshop samler de centrale nordiske projekter og forskere i feltet. Workshoppen var organiseret og udviklet af Þorsteinn Vilhjálmsson og Michael Nebeling Petersen, der også præsenterede sin forskning sammen med blandt andre Tobias de Fønss Wung-Sung, Mons Bissenbakker og Anton Juul.

DANSK KØNSFORSKNING OG NETVÆRK

Centrets ansatte er repræsenteret bredt i den danske kønsforskning. Centret samarbejder med en række eksterne aktører inden for ligestilling, forskningsnetværk og tidsskrifter.

Vi er repræsenteret i bestyrelser og advisory boards i en række organisationer, f.eks. Kvininfo, Tænk tanken Equalis og LGBT Asylum, lige som vi samarbejder med flere praksis-organisationer, for eksempel LGBT+ Danmark og Aids-fondet. Centrets ansatte sidder i flere forskningsnetværk og -foreninger, f.eks. Øresund Comparative Borderland Research Group, Network for Nordic Queer History, Foreningen for kønsforskning i Danmark og Øresundsnetværket for kønshistorisk forskning. Derudover deltager centret i det redaktionelle arbejde i flere kønsforskningstidsskrifter, f.eks. *Kvinder, Køn & Forskning*, *Lambda Nordica* og *NORA – Nordic journal of Women's Studies*. Centrets ansatte prioriterer samarbejde med danske og nordiske kønsforskningcentre gennem f.eks. advisory boards. Endeligt er centrets ansatte en del af Københavns Universitets interne ligestillings- og diversitetsindsatser f.eks. gennem HUM Mangfoldighedsgruppe og KU's Advisory board for diversity, equality & inclusion.

KØNSFORSKNINGSNETVÆRK

KVINFO

LGBT Asylum

LGBT+ Biblioteket

Kvinder, Køn & Forskning

Øresundsnetværket for kønshistorisk forskning

Center for Køn og Diversitet på SDU

Foreningen for kønsforskning

HUM Mangfoldighedsgruppe

Nordic journal of Women's Studies

Network for Nordic Queer History

KU's Advisory board for Diversity, equality & inclusion

Lambda Nordica

Øresund Comparative Borderland Research Group

Equalis

UDPLUK AF DELTAGELSE KONFERENCER, SYMPOSIER OG SEMINARER

Lancering af Institut for Menneskerettigheders LGBT+ Barometer 15/8-2023

I august deltog Mons Bissenbakker og Michael Nebeling i lanceringen af barometeret, som overvåger og samler viden, data, statistikker, rapporter mm. på LGBT+ området. Deres tale historiserede LGBT+ rettighedskampe såvel som den homo- og transfobi, om i disse år blusser op på nye og gamle måder.

History Research Seminar 8/2-2023

Michael Nebeling Petersen var inviteret til at præsentere sin forskning på seminaret på Swansea Universitet i Wales, der var arrangeret af Medical Humanities Research Centre og Centre for Research into Gender and Culture.

The 8th Nordic Trans Studies Conference: From Transgender Rage to Trans Joy: Trans Studies through Affective Lens 23-25/2-2023

Mons Bissenbakker deltog ved Tampere Universitet, Finland i den tvær-nordiske forskningskonference om transstudier sammen med Tobias Raun fra Roskilde Universitet. På konferencen fortalte de om deres analyser af danske mediers dækning af diskussionen omkring transkønnede børn.

Studietur til Stedelijk Museum, Amsterdam og Palais de Tokyo, Paris 5-7/5-2023

I foråret tog Anton Juul, Michael Nebeling Petersen og Camilla Bruun Eriksen på en studietur, først til Amsterdam for at se den stærke og rørende kunstudstilling om kunstnerkollektivet General Idea på Stedelijk Museum og derfra videre til Paris, for at se udstillingen Exposéés på museet Palais de Tokyo. Begge udstillinger havde til formål at lade forskellige kunstnere og aktivister udfolde, hvordan hiv/aids ramte og hvordan kunst – dengang som nu – fortolker, rammesætter og bekæmper sygdom og stigma.

ANSATTE

Lektor og centerleder **Mons Bissenbakker**

Lektor **Michael Nebeling Petersen**

Lektor **Camilla Bruun Eriksen**

Postdoc **Tobias de Fønss Wung-Sung**

Postdoc **Bolette Frydendahl Larsen**

Ph.d.-stipendiat **Anton Juul**

Studentermedhjælper **Maria Hørslev Hansen**

Studentermedhjælper **Rosa Tygstrup Greiffenberg**

GÆSTER

Det forløbende år har vi været så heldige at have besøg af queerforskeren Heather K. Love fra University of Pennsylvania, USA. Her ses hun under oplægget "Nights in the Palace: AIDS and the Scene of Memory" om Justin Torres' roman *Blackouts* (2023) på World Aids Day.

PRAKTIKANTER

Siden foråret 2022 har centret ansat 4 praktikanter pr. semester til at varetage forskellige opgaver blandt andet i forbindelse med forskningsprojektet CHAD.

Praktikanterne kommer fra vidt forskellige akademiske baggrunde og repræsenterer både bachelor- og kandidatuddannelser på KU, såvel som Lunds Universitet i Sverige.

Under forårssemesteret 2023 havde vi glæden af Jaleesa Johnson og Liv Green fra Indianske sprog og kulturer på KU, Mille Fjalland fra Engelsk på KU og Stine Kornbek fra Lingvistik på KU. I efteråret var det Carla Lanta fra Pædagogik på KU, Kim Minuva fra Film- og Medievidenskab på KU, Andrea Christensen fra Historie på KU og Rosa Greiffenberg fra Genusvetenskap i Lund.

2024 SER UD TIL AT BLIVE ET TRAVLT ÅR FOR CENTRET...

Senere på året flytter Koordinationen for Kønsforskning, som hidtil har været forankret på Sociologi og dermed det Samfundsvidenskabelige fakultet, nemlig ud til centret på KUA, nærmere bestemt til Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab (NorS) på Det Humanistiske Fakultet.

Flytningen symboliserer ikke blot en ændring i fysisk placering, men også ønsket om yderligere at styrke det tværfaglige samarbejde mellem Københavns Universitets seks fakulteter: Sundhedsvidenskab, Humaniora, Jura, Teologi, Science og Samfundsvidenskab.

Det er dermed fortsat Koordinationens opgave at samle, styrke og profilere kønsforskning på tværs af Københavns Universitet, og vi glæder os meget til at videreføre og gentænke Koordinationens fremtidige rolle og indhold.

FREMTIDEN PÅ CENTRET

UDVALGTE VIDENSKABELIGE PUBLIKATIONER

Bissenbakker, M., & Raun, T. (2023). *Transbekymringens cisnormative økonomi: Nye grænser for køn i diskurser om behandling af trans-børn*. I: *Lambda Nordica*, 28(1), 15-47.

Nebeling Petersen, M., & Nielsen, A. H. (2023). *Den transnationale heteroaktivisme*. I: *Lambda Nordica*, 2-3(2022), 185-188.

Nebelig Petersen, Michael (2023): *The Mediation of Commercial Transnational Surrogacy: The Entanglement of Visual, Colonial, and Reproductive Technologies in Queer(y)ing kinship in the Baltic region and beyond*. Dahl, U., Mizielinska, J., Uibo, R. & Sorainen, A. (red.). Huddinge, Sverige: Södertörn University Press, s. 203-226.

Nebeling Petersen, M., Wung-Sung, T. D. F., Sandset, T. J. A., Larsen, B. F., Møller, K., & Bissenbakker, M. (2023). *En Introduktion til en skandinavisk hiv/aids-historie*. I: *Kvinder, Køn & Forskning*, 35(1), 7-20.

Wung-Sung, T. F. (2023). "Radical Means with Compliant Ends: De-radicalization of the Gay and Lesbian Movement in Denmark between 'Stonewall' and 'The Aids Crisis'", i K. Andresen, S. Justke, S. Schüler-Springorum (red.), *Vom Ich zum Wir und wieder zurück? Subjektverständnisse zwischen Politisierung und Entradikalisierung seit den 1960er Jahren* (Göttingen: Wallstein), 62-80.

UDVALGT POPULÆRFORMIDLING

Edelberg, P., Larsen, B. F., Bissenbakker, M., & Nebeling Petersen, M. (10. jun. 2023). *LGBTQ+-personer portrætteres som farlige i ny advarselsfilm om internettet*. I: *Information*.

Nebeling Petersen, M. (7 feb. 2023) *Lektor: Jeg mistænker, at den polemiske debat spiller en rolle i gruppvækkende mange hadforbrydelser*. I: *Politiken*.

Oplæg fra Larsen, B. F., Nebeling Petersen, M. & Wung-Sung, T. F. (8. nov. 2023) *Episode 15 – Center for Gender, Sexuality and Difference 'HIV/AIDS in the Nordic countries'*. I: *Copenhagen PrideCast*.

Interview med Larsen, B., F. (mar. 2023). *4. divisionen: Alfamandens sexappeal og politisk vs. kulturel magt*. I: *DR P1*.

